

De slåss för en livskraftig konstscen

09-02-11

LULEÅ. Plötsligt händer något som sällan brukar ske. När konstmässan Supermarket drar igång på fredag i Stockholm representeras Norrbotten både av Galleri Syster i Luleå och av konstkollektivet Koncentrat i Kiruna.

- När man tittar på Supermarkets listning över utställare har vi fått en egen rubrik. Vi, Koncentrat och det konstnärsdrivna galleriet Verkligheten i Umeå listas under ”Northern cities”, medan andra står under ”Other cities”, säger Galleri Syster-medlemmen Sara Edström.

Supermarket är en konstnärsdriven konstmässa som startade 2006 under namnet Minimarket.

Samma år hade ett antal gallerister i Stockholm tagit initiativ till Market, av några kallad ”elitkonstmässa”, och reaktionerna lät inte vänta på sig.

Konstnären i centrum

- Jag hade kommit över några lokaler på Konstnärshuset i Stockholm och tillsammans med kollegor drog vi igång en slags happening på temat konstmässa, berättar Pontus Raud, projektledare för Supermarket.

- Vi reagerade på Markets inställning som var ”allt för kunden” och ville göra något där konsten och konstnärerna ställdes i centrum. Därför bjöd vi in konstnärsdrivna gallerier i Stockholm och körde mässformen rakt igenom. Vi hade till exempel bås, extremt små, en särskild mässkonstnär och en ljudanläggning där vi ropade ut olika visningar och program - precis som det brukar vara på en konstmässa, säger Pontus Raud.

Tanken var att det skulle bli en engångsföreteelse, men Minimarket blev så populär och omtalad att Pontus Raud och de andra i projektgruppen sökte pengar från Konstnärsnämnden för att kunna starta en konstnärsdriven mässa.

På tillväxt

- Vi fick pengarna och därmed började vår resa med Supermarket på allvar, säger Pontus Raud som reste ut i Europa för att besöka konstnärsdrivna gallerier och övertala dem att komma till Stockholm.

2007 samlade Supermarket 17 gallerier, både svenska och internationella, samt ett antal organisationer. 2008 hade antalet gallerier och övriga medverkande utökats till 37 och i år väntar arrangörerna på 55 utställare.

- Vi har lyckats locka hit gallerier från så skilda håll som Moskva, Edinburgh, Jerusalem, från Tyskland, Holland, Finland och Danmark och ytterligare några länder. Dessutom har vi i år representanter från konstnärsdrivna gallerier över hela Sverige, vilket är väldigt roligt, säger Pontus Raud.

Pengarna till Supermarket kommer från många håll, men den största sponsorn är det hotell på Södermalm som upplåter sina lokaler.

- Vi fick flera erbjudanden, men valde hotell Clarion eftersom vi tyckte att det var så spännande att placera samtidskonsten i en förstklassig hotellmiljö - det blir två världar som möts och det kunde vi inte motstå, säger Pontus Raud.

Breddar scenen

Förutom att gå ut med en bred intresseförfrågan söker Supermarket mycket aktivt upp sina utställare. Inför nästa år försöker man bland annat att hitta konstnärsdrivna gallerier i Afrika och Asien.

- Vi får många intresseanmälningar, men eftersom utrymmet är begränsat sätter vi oss ner och väljer ut det vi tycker passar, säger Pontus Raud.

I år har valet alltså bland annat fallit på Galleri Syster och på Koncentrat - en ekonomisk förening bestående av åtta konstnärer och formgivare som alla har anknytning till Malmfälten.

Medan Galleri Syster väljer att ställa ut verk av den holländske konstnären Erik Olofsen, som bland annat medverkade under Sommarbiennalen i Luleå 2007, visar Koncentrat sin utställning Friluftsliv, som bland annat kunnat ses på Konstgillet i Boden, i Kiruna, Parkalombolo och Nikkaluokta.

- Det är en utställning som förändras hela tiden. Nya verk kommer till och andra tas bort. Sedan ett år tillbaka har vi också en ny medlem i AnnaSofia Mååg, säger Victoria Andersson, som nyligen fick ett tvåårigt arbetsstipendium från Konstnärsnämnden.

Bakåtblickande

Stipendiet har givit henne välbehövd arbetsro. Den senaste tiden har varit mycket intensiv med utställningar i Kiruna, Malmö och deltagande på Liljevalchs Vårsalong.

- Tack vare den utställningen fick jag två rader i Dagens Nyheter, säger Victoria Andersson, vars lätt surrealistiska broderi av två jägare med flugsvampar på huvudet nämndes positivt i en recension.

Målet för Koncentrats arbete är att skapa en livskraftig konstscen i norr, framför allt genom att arbeta i projektform kring olika idéer. För närvarande samarbetar de med konstnärsgruppen Pikerne på Broen i Kirkenes kring en vandringsutställning med start under hösten.

- Tyvärr har inga svenska utställare nappat, så utställningen kommer att visas i Ryssland, Finland och Norge, men inte i Sverige, säger Victoria Andersson, som tycker att konstdiskussionen i Norrbotten framförallt är bakåtblickande.

- Med framåtblicken är det sämre ställt. Vi försöker väcka frågan genom olika projekt, tänker att många bäckar små kanske kan skapa alternativ till det lilla som finns.

För Victoria Andersson, liksom för Sara Edström och medlemmarna i Galleri Syster, innebär deltagandet på Supermarket i första hand en möjlighet att knyta kontakter med andra konstnärer och gallerister, både på den svenska och den internationella konstscenen.

Inte det förväntade

- Vi ville gärna visa upp en konstnär som inte tillhör det förväntade. Erik Olofsen lärde vi känna här på Sommarbiennalen, som också erbjuder många möjligheter till kontakter. Eftersom han befinner sig i Stockholm som internationell stipendiat var det enkelt att ordna. Vi behöver alla kontakter vi kan få, inte minst med andra konstnärer som också driver gallerier. Men vi behöver också få berätta för andra att vi finns och om vad vi gör, säger Sara Edström.

Marianne Söderberg